

SITUAČNÍ ZPRÁVA č. 12

2012

pro vinařskou oblast Morava

OCHRANA RÉVY VINNÉ

VE 30. TÝDNU

(23.7.2012 – 29.7.2012)

CHOROBY

Plíseň révy

Skončilo období nebezpečí primárních infekcí. V současné době může docházet jen k sekundárnímu šíření na lokalitách s výskytem choroby nebo přenesením zoosporangií větrem z lokalit výskytu. K významnému šíření choroby zatím nedošlo. Ke změně může dojít jen za déletrvajících nebo opakovaných vydatnějších dešťů.

V tomto období bude dle předpovědi zpočátku teplé a postupně až velmi teplé počasí. Dešťové srážky (lokální přeháňky nebo bouřky) budou až ve druhé polovině období. Období bude méně příznivé pro patogen.

Nadále věnujte pozornost sledování výskytů choroby (inkubační doba při teplotě 14 °C – 10 dnů, při teplotě 18 °C – 6 dnů, při teplotě 22 °C – 4 dny).

Průběh ošetřování by měl být usměrněn podle některé z metod krátkodobé prognózy (Galati Vitis, SHMÚ Bratislava) s přihlédnutím ke splnění podmínek pro primární infekce a zjištění prvních primárních výskytů choroby.

*Pokud je využívána pro usměrnění ochrany metoda krátkodobé prognózy a signalizace ošetření SHMÚ Bratislava (dle Šteberly) je třeba sledovat od 1. května srážky a kumulativní úhrny srážek **vynést k 15. květnu** jako první údaj do prognostického grafu. Toto datum je termínem zahájení platnosti prognostického grafu. Další hodnoty se vynášejí do grafu pravidelně v týdenním intervalu a celková hodnota představuje sumu týdenních úhrnů dešťových srážek.*

Kritická hodnota sumy týdenních úhrnů srážek ke dni 30.7. pro dosažení oblasti sporadicko-kalamitního výskytu (nad křivkou B) je 178 mm a pro dosažení oblasti kalamitního výskytu (nad křivkou A) je 219 mm.

Ke dni 23.7. se křivka sumy týdenních úhrnů srážek na sledovaných lokalitách stále nachází v oblasti sporadicko-kalamitního a lokálně i kalamitního výskytu.

Pokud se křivka týdenních úhrnů srážek pohybuje v době kvetení a po odkvětu v oblasti sporadicko–kalamitního výskytu, metoda doporučuje provést tři ošetření po odkvětu.

Pokud se křivka týdenních úhrnů srážek nedostane zpět do oblasti kalamitního výskytu, další ošetření již není třeba provádět.

Pokud křivka týdenních úhrnů srážek zůstává nadále v oblasti kalamitního výskytu, je třeba zajistit ochranu porostů v obvyklém nebo prodlouženém intervalu, s přihlédnutím k reálným podmínkám lokality.

Skončila fáze vysoké citlivosti hroznů k infekci. K napadení hroznů od fáze bobule velikosti hrachu může dojít jen přes třapinu nebo stopečky bobulí. V současné době v teplejších lokalitách postupně nastupuje fáze zrání (zaměkání) velmi raných odrůd.

Mimo lokality s extrémními srážkami nebo s významnějším výskytem choroby je vhodné pro další ošetření upřednostnit kontaktně a preventivně působícími organické fungicidy (Antre 70 WG, Captan 50 WP - registrace ukončena, použití do 31.3.2013, typ Dithane, typ Folpan, Merpan 50 WP - registrace ukončena, použití do 31.3.2013, Novozir MN 80 New, Polyram WG) nebo měďnaté fungicidy.

Z kontaktně a preventivně působících fungicidů jsou vhodné především přípravky typu **Folpan**, které zpevňují pletiva a zvyšují odolnost proti padlí, omezují výskyt šedé hniloby květenství a neomezují populace dravého roztoče *T. pyri*.

Pro poslední ošetření proti plísni révy jsou vhodné především měďnaté fungicidy (Cuprocaffaro, Cuprocaffaro Micro, Cuproxat SC, Champion 50 WP, Flowbrix, Funguran-OH 50 WP, Kocide 2000, Kuprikol 50, Kuprikol 250 SC).

Měďnaté fungicidy nejlépe zajistí ochranu starých listů, zlepšují vyžrávání révy a příznivě ovlivňují zdravotní stav a u modrých odrůd i vybarvení vína.

Upozorňujeme na nutnost dodržení stanoveného limitu množství mědi (2 kg/ha/rok, viz tabulka).

Pouze na lokalitách s vydatnými srážkami a s výskytem choroby doporučujeme zvážit použití kombinovaných fungicidů (Acrobat MZ WG, Aliette Bordeaux, Cabrio Top, typ Curzate, Electis, Fantic F, Melody Combi 65,3 WP, Mildicut, Pergado F, Profiler, Quadris Max, typ Ridomil, Tanos 50 WG, Verita).

Ošetření by mělo být prováděno v obvyklém, případně v prodlouženém intervalu. Kombinované přípravky zajistí déletrvající účinnost a systemicky působící přípravky i dobrou ochranu nově narůstajících částí.

Pokud budou ošetřovány porosty s výskytem choroby po splnění podmínek infekce (při optimální teplotě 22–25 °C minim. 2 hod. ovlhčení) nebo infekční periody (optim. teplota pro sporulaci 20 °C, pro klíčení zoosporangií a infekci 22–25 °C; minimálně 4 hod. nočního a následně 2 hod. pokračujícího ovlhčení) je vhodné použít déle kurativně působící (3–4 dny) fungicidy (Acrobat MZ WG, Fantic F, Melody Combi 65,3 WG, typ Ridomil).

Obvykle doporučované intervaly mezi ošetřeními:

kontaktní přípravky - dithiokarbamáty Dithane M 45, Dithane DG Neotec, Novozir MN 80 New, Polyram WG 7–10 dnů, ftalimidy Captan 50 WP - registrace ukončena, použití do 31.3.2013, Folpan 50 WP, Folpan 80 WG, Merpan 50 WP - registrace ukončena, použití do 31.3.2013, 7–10 dnů, měďnaté fungicidy Cuprocaffaro, Cuprocaffaro Micro, Cuproxat SC, Flowbrix, Funguran-OH 50 WP, Champion 50 WP, Kocide 2000, Kuprikol 50, Kuprikol 250 SC 7–10 dnů, strobiluriny a jejich kombinace - Cabrio Top, Quadris, Quadris Max 8–12 dnů, kombinované přípravky Curzate M, Curzate Gold 8–10 dnů; Acrobat MZ WG, Electis, Fantic F, Melody Combi 65,3 WG, Mildicut, Pergado F, přípravky typu Ridomil a Tanos 10–14 dnů;

Aliette Bordeaux, Profiler a Verita 10–16 dnů (pokud není snížena citlivost patogenu - nástup rezistence).

Dodržujte doporučení k oddálení vzniku rezistence. Rezistencí u plísně révové jsou ohroženy

- *Fenylamidy (vysoké riziko vzniku rezistence) – v současné době přípravky na bázi metalaxylu–M (typ Ridomil) a benalaxylu-M (Fantic F). V rámci skupiny cross-rezistence.*
- *QoI fungicidy (vysoké riziko vzniku rezistence) – strobiluriny (Cabrio Top, Quadris, Quadris Max), fenamidone (Verita) a famoxadone (Tanos 50 WG). V rámci skupiny cross-rezistence.*
- *Qil fungicidy (střední až vysoké riziko vzniku rezistence) – cyazofamid (Mildicut).*
- *CAA fungicidy (nízké až střední riziko vzniku rezistence) – dimethomorph (Acrobat MZ), iprovalicarb (Melody Combi 65,3 WG), mandipropamid (Pergado F). V rámci skupiny cross-rezistence.*
- *Další účinné látky ohrožené vznikem rezistence (nízké až střední riziko vzniku rezistence) – cymoxanil (typ Curzate a Tanos 50 WG) a zoxamide (Electis), (velmi nízké riziko vzniku rezistence) – fosetyl-AI (Aliette Bordeaux, Mikal M, Verita); (riziko není definováno) – fluopicolide (Profiler).*

Základní opatření k oddálení vzniku rezistence

- *Dodržovat doporučený počet ošetření v průběhu vegetace*
- *Střídat přípravky s odlišným mechanismem působení*
- *Používat preventivně (kurativně jen ve zdůvodněných případech, ne QoI fungicidy)*
- *Dodržovat doporučení k použití včetně dávky*

Fenylamidy – maximální počet ošetření v průběhu vegetace 2–4x (dle přípravku). Vzhledem k tomu, že byla v ČR prokázána rezistence plísně révové, doporučujeme použít maximálně 2x v průběhu vegetace a střídat s přípravky s odlišným mechanismem působení.

QoI fungicidy - maximální počet ošetření v průběhu vegetace 3x (jen kombinace). Vzhledem ke zjištění výskytu rezistence plísně révové v ČR doporučujeme použít maximálně 2x za vegetaci a střídat s přípravky s odlišným mechanismem působení.

CAA fungicidy – maximální počet ošetření v průběhu vegetace 4x. Při více násobném použití po 2 ošetřeních použít přípravek s odlišným mechanismem působení.

Ostatní účinné látky – dodržovat doporučený počet ošetření a střídat s přípravky s odlišným mechanismem působení.

Padlí révy

V letošním roce nebyl předpoklad početných primárních výskytů.

V průběhu minulých období byly zjištěny pouze ojedinělé sekundární výskyty choroby.

Přes déletrvající příznivé počasí pro patogen jsou počátek výskytu a následně i další šíření choroby významně ovlivněny mírou eliminace zdrojů infekce během zimy. **V tomto období bude dle předpovědi zpočátku teplé a postupně až velmi teplé počasí. Dešťové srážky (lokální přeháňky nebo bouřky) budou až ve druhé polovině období.**

Zejména ve druhé polovině období budou příznivé podmínky pro patogen. Skončila fáze vysoké citlivosti hroznů k infekci. V současné době postupně nastupuje v teplejších lokalitách fáze zrání (zaměkání) velmi raných odrůd, v této fázi končí nebezpečí nového napadení hroznů.

Vzhledem k předpovědi počasí je vhodné u porostů náchylných odrůd s výskytem choroby i nadále upřednostňovat **intenzivnější přípravky Falcon 460 EC, Impulse Super, IQ-Crystal, Prosper, Rombus Trio, Talendo, Vivando nebo **strobiluriny**, včetně jejich kombinací a ošetřovat v obvyklém nebo prodlouženém intervalu.**

K ošetření ostatních ohrožených porostů je možno použít **přípravky na bázi elementární síry (při teplotách nad 16 °C) **Kumulus WG**, nebo **azolů (Domark 10 EC, Punch 10 EC, Talent, Topas 100 EC)**.**

Obvykle doporučované intervaly mezi ošetřeními:

přípravky na bázi elementární síry (Kumulus WG), meptyldinocap (Karathane New), DMI fungicidy (Domark 10 EC, Punch 10 EW, Talent, Topas 100 EC) (5)7–10 dnů, strobiluriny (Cabrio Top, Discus, Quadris, Quadris Max, Zato 50 WG), Falcon 460 EC, Impulse Super, IQ-Crystal, Rombus Trio, Talendo a Vivando 10–14 dnů.

Dodržujte doporučení k oddálení vzniku rezistence. Rezistencí u padlí révového jsou ohroženy

- QoI fungicidy (vysoké riziko vzniku rezistence) – strobiluriny (Cabrio Top, Discus, Quadris, Quadris Max, Zato 50 WG).
V rámci skupiny cross-rezistence.
- DMI fungicidy (SBI fungicidy skupina I) (střední riziko vzniku rezistence) –, Domark 10 EC, Punch 10 EW, Talent, Topas 100 EC.
V rámci skupiny cross-rezistence.
- Quinoxifen (střední riziko vzniku rezistence) - IQ-Crystal a proquimazid - Talendo. Možnost cross-rezistence.
- Spiroxamin (SBI fungicidy skupina II) (střední riziko vzniku rezistence) – Falcon 460 EC, Impulse Super, Prosper, Rombus Trio
- Metrafenone (nízké riziko vzniku rezistence) – Vivando

Základní opatření k oddálení vzniku rezistence

- **Dodržovat doporučený počet ošetření v průběhu vegetace**
- **Střídat přípravky s odlišným mechanismem působení**
- **Používat preventivně (eradikativně jen výjimečně spiroxamin)**
- **Dodržovat doporučení k použití včetně dávky**

Qol fungicidy (strobiluriny) - maximální počet ošetření v průběhu vegetace 3x. Doporučujeme po 2 ošetřeních přerušit sled a použít přípravek s odlišným mechanismem působení.

DMI fungicidy - maximální počet ošetření v průběhu vegetace 3–4x. Vzhledem ke snížené citlivosti padlí révového v podmínkách ČR doporučujeme použít maximálně 3x a po 2 ošetřeních použít přípravek s odlišným mechanismem působení.

Ostatní účinné látky – dodržovat doporučený počet ošetření a střídat s přípravky s odlišným mechanismem působení.

Významnou součástí ochrany proti padlí jsou preventivní pěstební opatření, která zajišťují vzdušnost porostu a keře (včasné a úplné provádění zelených prací včetně citlivého odlistění zóny hroznů) **a snižují vnímavost k napadení** (zejména harmonická výživa – nepřehnojit dusíkem).

Za velmi teplého a slunného počasí se nedoporučuje odlišovat na jižní, jihozápadní a západní straně keřů.

Šedá hniloba

V tomto období bude dle předpovědi zpočátku teplé a postupně až velmi teplé počasí. Dešťové srážky (lokální přeháňky nebo bouřky) budou až ve druhé polovině období. Období bude méně příznivé pro patogen.

V současné době v teplejších lokalitách postupně nastupuje fáze zrání (zaměkání) velmi raných odrůd.

Ve fázi počátku zrání (zaměkání), kdy nastupuje období zvýšené citlivosti hroznů k infekci, začíná vhodný termín pro základní ošetření porostů náchylných odrůd proti šedé hnilobě. Konkrétní termín prvního ošetření je třeba stanovit s přihlédnutím k aktuální předpovědi počasí. Vzhledem k preventivní účinnosti všech doporučených přípravků je nejvhodnější ošetření provádět před příchodem významných dešťových srážek.

Pokud bude ošetřováno proti šedé hnilobě jednou, lze použít kterýkoliv z doporučených přípravků **Minos, Mythos 30 SC nebo **Pyrus 400 SC** (OL 21 dnů), **Switch** (OL 35 dnů), **Thiram Granuflo** (OL 28 dnů) nebo **Teldor 500 SC** (OL 14 dnů), případně **Solfobenton DC** (OL 10 dnů).**

V případě předpokládaných dvou, případně více ošetření, upřednostněte pro první ošetření přípravek **Switch, Thiram Granuflo nebo **Minos, Mythos 30 SC** a **Pyrus 400 SC**. Pro případná další ošetření je vhodný především **Teldor 500 SC**, použít je možno i **Minos, Mythos 30 SC** nebo **Pyrus 400 SC**.**

Přípravky Minos, Mythos 30 SC a Pyrus 400 SC jsou současně účinné i proti bílé hnilobě.

Pokud dojde od fáze počátku zrání (zaměkání bobulí) k poškození hroznů krupobitím, je třeba neodkladně provést ošetření proti hnilobám.

Předpokladem dobré účinnosti fungicidů proti šedé hnilobě je kvalitní ošetření zóny hroznů!

Při stanovení termínu ošetření ve fázi počátku zrání zohledněte dobu účinnosti předchozího ošetření fungicidem se současnou (Melody Combi 65,3 WG**) nebo vedlejší účinností proti šedé hnilobě (**Cabrio Top, Discus, Fantic F**,**

Folpan 50 WP, Folpan 80 WG, Pergado F, Quadris, Quadris Max, Ridomil Gold Combi Pepite, Zato 50 WG).

Výskyty šedé hniloby významně podporují zahuštění porostů (déletrvající ovlhčení, vyšší vlhkost vzdušná), nevyrovnaná výživa (zejména nadbytek dusíku a nedostatek vápníku) a poškození hroznů (především obaleči, kroupy).

Významnou součástí ochrany proti šedé hnilobě jsou také preventivní péstební opatření, která zajišťují vzdušnost porostu a keře (včasné a úplné provádění zelených prací včetně citlivého odlistění zóny hroznů) a snižují vnímavost k napadení. V systému ochrany proti šedé hnilobě je třeba provést odlistění nejpozději 4–5 týdnů před předpokládaným termínem sklizně.

ŽIVOČIŠNÍ ŠKŮDCI

Obalečik jednopásný a obaleč mramorovaný

Na sledovaných lokalitách stále probíhá let motýlů 2. generace o. jednopásného a o. mramorovaného.

První vrchol letové aktivity byl na převážné části lokalit zaznamenán v průběhu prvního týdne července. Za chladného počasí ve druhé polovině minulého období došlo k poklesu letové aktivity motýlů. Za teplého počasí v tomto období může dojít opět k významnější letové aktivitě.

Nadále sledujte a vyhodnocujte průběh letové aktivity motýlů ve feromonových lapácích.

Vzhledem k obvyklému průběhu letu 2. generace obalečů je zapotřebí, především u porostů s pravidelným významným výskytem, ošetření opakovat v intervalu 10–12 (14) dní. V návaznosti na průběh letu a termín prvního ošetření proveďte další (druhé) ošetření porostů.

Podrobnější informace o uvedených škodlivých organismech, jejich popisy a případně vyobrazení nebo údaje o doporučených přípravcích je možné získat na internetových stránkách:

Ekovín - Svaz integrované a ekologické produkce hroznů a vína, o.s.

<http://www.ekovin.cz>

Státní rostlinolékařská správa

<http://eagri.cz/public/app/srsmapa> (mapové výstupy)

<http://www.srs.cz/meteo/app> (prognózy - Sumy efektivních teplot (SET); popisy ŠO - škůdci; choroby)

<http://eagri.cz/public/web/srs/portal/skodlive-organismsy/aktualni-informace-o-vyskytu-so-a-poruch/monitorovaci-zpravy-2011/>

Galati

<http://www.galati.sk/galati>

Biocont Laboratory s.r.o.

<http://www.biocont.cz/signalizace.html>

AMET - sdružení Litschmann & Suchý s.r.o.

<http://www.amet.cz> (škodliví činitelé - réva)

Použití měďnatých fungicidů

Přípravek	Účinná látka	Obsah Cu	Dávka přípravku (kg/ha x l/ha)	Dávka Cu (g/ha)	Přípustný počet ošetření
Aliette Bordeaux	oxichlorid Cu (+fosetyl- Al)	250 g/kg	4 kg	1000	2
Cuproxat SC	zásaditý síran Cu	190 g/l	5 l	950	2
Champion 50 WP	hydroxid Cu	50%	4 kg	2000	1 *
Cuprocaffaro	oxichlorid Cu	50%	4 kg	2000	1 *
Cuprocaffaro Micro	oxichlorid Cu	375 g/kg	1,75 kg 3,50 kg	656,2 1312,5	1-2 ** (2x do 2,6 kg)
Flowbrix	oxichlorid Cu	380 g/l	1,25-1,5 2,5-3,0 l	475-720 950-1140	1-2 (2x do 2,6 l)
Funguran-OH 50 WP	hydroxid Cu	50%	4 kg	2000	1 *
Kocide 2000	hydroxid Cu	35%	2,5-3,75 kg	875-1315	1-2 (2x do 2,8kg)
Kuprikol 50	oxichlorid Cu	50%	4 kg	2000	1 *
Kuprikol 250 SC	oxichlorid Cu	25%	6-8 l	1500-2000	1 *
Ridomil Gold Plus 42,5 WP	oxichlorid Cu + (metalaxyl-M)	400 g/kg	3,5 - 4 kg	1400-1600	1 *

* Přípravky s vyšším obsahem mědi (Cuprocaffaro, Funguran-OH 50 WP, Champion 50 WP. Kuprikol 50) mohou být použity pouze 1x v max. dávce 4 kg/ha.

** Přípravek Cuprocaffaro Micro lze použít 2x při snížené dávce do 2,6 kg/ha; i tato dávka zajistí dobrou účinnost. Při jiném uspořádání dávkování je třeba respektovat celkovou dávku maximálně 5,2 kg/ha/rok.

Při rozhodování o termínu použití měďnatého fungicidu by mělo být zohledněno maximální využití účinnosti na plíseň révy a uplatnění vedlejšího vlivu na zpevnění pletiv, které může zlepšit vyžrávání a tak zvýšit odolnost k mrazu (pozdní použití). Nejefektivnější použití měďnatého fungicidu je využití vysoké a dlouhodobé účinnosti k ochraně starých listů (ukončený růst) proti plísni révy. Současně je příznivě ovlivněno i vyžrávání réví a rezidua mědi mohou také příznivě ovlivnit zdravotní stav a kvalitu vína.